

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

TEMATICKÉ OKRUHY K BAKALÁŘSKÉ ZKOUŠCE

SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE

Bc. program Sociální politika a sociální práce

1. Analýza lidské komunikace, základní pojmy.

(Vymezení lidské komunikace, účel komunikování, komunikační kontext, základní komunikační prostředky, komunikační modely, základní teze slovní komunikace, vývoj slovního komunikování).

2. Teorie verbální komunikace a její základní charakteristiky.

(Základní charakteristiky, verbální komunikační akt, dorozumění a porozumění, informační a vztahová funkce verbální komunikace, prvky verbální komunikace).

3. Teorie neverbální komunikace.

(Neverbální aspekty komunikace, základní teze, některá známá zjištění o neverbální komunikaci, funkce neverbálního komunikování, zásady neverbální komunikace, složky neverbální komunikace).

4. Interpersonální komunikace, vnitřní řeč. Metakomunikace.

(Vybrané podoby interpersonální komunikace, vnitřní řeč; roviny metakomunikace, druhy metakomunikace, pozitivní stránka metakomunikace).

5. Psaná řeč a písemná komunikace. Specifika virtuální komunikace.

(Výzkum vnitřní řeči, distanční komunikace – klasická korespondence, telefon, mobilní telefon, elektronická pošta, internet, pojetí čtení a psaní; specifické rysy komunikace v prostředí internetu, podoby a projevy disinhibice).

6. Psychologické aspekty masmediální komunikace.

(Psychologické rysy masové komunikace, masová média, teorie médií a teorie společnosti, masová komunikace a kultura, mediální produkt).

7. Lidská komunikace v pojmech teorie her. Lidská komunikace podle transakční analýzy.

(Teze, vybrané pojmy – hra jednoho hráče, teorie kolektivní volby,...; transakční analýza, principy transakční analýzy, specifická transakční analýzy, analýza struktury her).

8. Terapeutická a pomáhající komunikace. Zdravá komunikace.

(Základní vodítka pro komunikace s klientem, rizika v terapeutické komunikaci, komunikace v psychoterapii ze systemického hlediska, empatický přístup, umění naslouchat, umění rozhovoru; charakteristiky zdravé komunikace, pozitivní komunikace).

9. Poruchy v interpersonální komunikaci.

(Narušení komunikační schopnosti, poruchy komunikace související s duševní poruchou osobnosti, s poruchami myšlení, specifika komunikace s handicapovaným klientem, abnormální komunikace, poruchy v intrapsychické komunikace, komunikace ve stresu).

10. Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci.

(Lhaní jako komunikační problém, jak se klame, předstírání, veřejné nepravdivosti – politika, publicistika, etika sdělování nepravdivého).

11. Asertivní komunikace a její pravidla.

(Historie asertivity, teze asertivity, základní techniky, desatero asertivních práv, základní asertivní povinnosti, typy asertivního jednání).

12. Konflikty v komunikaci, umění jednat s lidmi, krizová komunikace.

(Jednání a vyjednávání – příprava, fáze, konflikt a spolupráce, teorie agrese, předsudky, altruistické chování; komunikační situace a druhy krizí, možnosti komunikace v krizové situaci, nejčastější chyby).

13. Komunikace managementu a organizací. Veřejný projev.

(Základy komunikace ve skupině, jak správně vést pracovní setkání, základy ústní komunikace a neverbální komunikace, jak správně telefonovat; základy sestavení mluveného projevu a jednotlivé fáze veřejného projevu, podoby řečnických vystoupení).

14. Rétorika a komunikace. Řeč těla.

(Definice rétoriky, historie rétoriky - středověk, renesance, 17. -19. st., církve a rétorika, teorie moderní rétoriky, podoby řečnických vystoupení, osobnost řečníka; neverbální komunikace – řeč těla).

15. Komunikace v dalších psychologických směrech.

(Systémový a systemický přístup, analýza komunikace vycházející z neurolingvistického programování, Rogersův přístup zaměřený na člověka, Komunikační psychoterapie).

DOPORUČENÁ LITERATURA:

- BASU, Andreas., FAUST. Liane. *Umění úspěšné komunikace*. Praha: Grada, 2013. 112 s. ISBN 978-80-247-5032-3.
- BERNE, Eric. *Co řeknete, až pozdravíte*. Praha: Portál, 2013. 448 s. ISBN 978-80-262-0486-2.
- BERNE, Eric. *Jak si lidé hrají*. Praha: Portál, 2011. 198 s. ISBN 978-80-7367-992-7.
- DEVITO, Joseph A. *Základy mezilidské komunikace*. Praha: Grada, 2008. 512 s. ISBN 978-80-247-2018-0.
- EVANGELU, Jaroslava. Ester. *Krizová komunikace, Efektivní zvládnání krizových a zátěžových situací*. Ostrava: KEY Publishing, 2013. 95 s. ISBN 978-80-7418-175-7.
- HAYESOVÁ, Nicky. *Základy sociální psychologie*. 7. vyd. Praha: Portál, 2013. 166 s. ISBN 978-80-262-0534-0.
- JANÁČKOVÁ, Laura., WEISS, Petr. *Komunikace ve zdravotnické péči*. Praha: Portál, 2008. 136 s. ISBN 978-80-7367-477-9.
- JANOŮŠEK, Jaromír. *Psychologické základy verbální komunikace*. Praha: Grada, 2015. 384 s. ISBN 978-80-247-9851-6.
- LAHNEROVÁ, Dagmar. *Asertivita pro manažery, 2., rozšířené vydání*. 2. vyd. Praha: Grada, 2012. 192 s. ISBN 978-80-247-4406-3.
- LUDEWIG, Kurt. *Základy systemické terapie*. Praha: Grada. 2011. 112 s. ISBN 978-80-247-3521-4.
- McQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4. vyd. Praha: Portál, 2009. 640 s. ISBN 978-80-7367-574-5.
- MICHALÍK, Jan a kol., *Zdravotní postižení a pomáhající profese*. Praha: Portál, 2011. 512 s. ISBN 978-80-7367-859-3.
- MUSIL, Josef. *Úvod so sociální a masové komunikace*. 2. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008. 124 s. ISBN 978-80-86723-44-0.
- PECH, Jaroslav. *Řeč těla a umění komunikace*. Praha: NS Svoboda, 2014. 138 s. ISBN 978-80-205-0606-1.
- PROBSTOVÁ, Václava., PĚČ, Ondřej. *Psychiatrie pro sociální pracovníky*. Praha: Portál, 2014. 248 s. ISBN 978-80-262-0731-3.
- SLOWÍK, Josef. *Komunikace s lidmi s postižením*. Praha: Portál, 2010. 160 s. ISBN 978-80-7367-691-9.
- SPERANDIO, Sylvie. *Účinná komunikace v zaměstnání*. Praha: Portál, 2008. 120 s. ISBN 978-80-7367-360-4.
- ŠTĚPANÍK, Jaroslav. *Umění jednat s lidmi 2, Komunikace*. Praha: Grada, 2005. 164 s. ISBN 80-247-0844-2.
- URBAN, Lukáš., DUBOVSKÝ, Josef., MURDZA, Karol. *Masová komunikace a veřejné mínění*. Praha: Grada, 2011. 240 s. ISBN 978-80-247-3563-4.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Lži, polopravdy a pravda v lidské komunikaci*. 3. vyd. Praha: Portál, 2015. 175 s. ISBN 978-80-262-0869-3.
- VYBÍRAL, Zbyněk. *Psychologie komunikace*. 2. vyd. Praha: Portál, 2009. 319 s. ISBN 978-80-7367-387-1.
- VYBÍRAL, Zbyněk., ROUBAL, Jan. *Současná psychoterapie*. Praha: Portál, 2010. 744 s. ISBN 978-80-7367-682-7.
- ŽANTOVSKÁ, Irena. *Rétorika a komunikace*. Praha: Dokořán, 2015. 287 s. ISBN 978-80-7363-712-5.

LITERATURA:

- BELZ, Horst a Marco SIEGRIST. *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení: východiska, metody, cvičení a hry*. Praha: Portál, 2001. 375 s. ISBN 80-7178-479-6.
- KUNCZIK, Michael. *Základy masové komunikace*. Praha: Karolinum, 1995. 307 s. ISBN 807184134X.
- KŘIVOHLAVÝ, Jaro. *Povídej-naslouchám*. Praha: Návrat, 1993. 105 s. ISBN 80-85495-18-X.
- LACA, S., PASTERÁKOVÁ, L. *Komunikácia vo svete edukácie*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2012. 194 s. ISBN 978-80-87182-30-7
- LINHARTOVÁ, Dana. *Pedagogická komunikace pro učitele*. Brno: MZLU, 2001. 74 s. ISBN 80-7157-556-9.
- MAREŠ, Jiří., KŘIVOHLAVÝ Jaro. *Sociální a pedagogická komunikace ve škole*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. 161 s. ISBN 8004218547.
- PLAŇAVA, Ivo. *Průvodce mezilidskou komunikací: přístupy-dovednosti-poruchy*. Praha: Grada, 2005. 146 s. Psyché. ISBN 80-247-0858-2.
- VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Praha: Grada publishing, 2009. 176 s. Psyché. ISBN 978-80-247-2510-9.

